

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра міжнародних економічних відносин

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри
_____ Петрушенко Ю.М.
_____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»
на тему «РОЗВИТОК ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

Здобувача вищої освіти 4 курсу _____ Панченко В.В.
групи МЕ-91а

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Керівник доцент, к.е.н _____ Хомутенко Л.І.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту / ЦЗДВН

Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

(спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»)

здобувачу 4 курсу, групи МЕ-91а

(номер курсу)

(шифр групи)

Панченко Віталій Валерійович

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи РОЗВИТОК ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ затверджена наказом по університету від «11» травня 2023 року № 0484-VI
2. Термін подання здобувачем закінченої роботи «06» червня 2023 року.
3. Мета кваліфікаційної роботи: розроблення теоретичних та методичних основ, а також практичних рекомендацій для вивчення стану ринку інформаційно-комунікаційних технологій в умовах глобальної інформатизації суспільства.
4. Об'єкт дослідження: ринок інформаційно-комунікаційних технологій в розрізі глобального ринку та їх втілення в Україні.
5. Предмет дослідження: сукупність теоретичних, науково-методичних принципів та практичних рекомендацій щодо оцінки впливу інформаційних факторів на розвиток ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.
6. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах: Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України, монографії, підручники, навчальні посібники, статті та тези конференцій вітчизняних та зарубіжних авторів, Інтернет-ресурси, Державні стандарти України (ДСТУ).
7. Орієнтовний план кваліфікаційної бакалаврської роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети.

Розділ 1 Теоретичний аналіз глобального ринку ІКТ в розрізі економічних відносин. 05.05.2023 р.

У розділі 1 розглядається глобальний ринок ІКТ в розрізі економічних відносин. У ньому розкрито поняття ринку інформаційно-комунікаційних технологій та висвітлено його вплив на світову економіку, наведено практичні основи.

Розділ 2 Дослідження тенденцій розвитку глобального ринку ІКТ. 23.05.2023 р.

У розділі 2 досліджено тенденції розвитку глобального ринку інформаційно-комунікаційних технологій та його глобалізацію. Проаналізовані країни походження та лідери ринку ІКТ, досліджено вплив нових технологій на розвиток бізнесу та інновацій.

Розділ 3 Стратегії розвитку глобального ринку ІКТ та їх втілення в Україні
01.06.2023 р.

У розділі 3 наведені стратегії розвитку глобального ринку ІКТ та їх реалізація в Україні. Продемонстровано статистику малого та середнього бізнесу в галузі ІКТ та інвестиційну привабливість для інвесторів та держав.

8. Консультації щодо роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Хомутенко Л.І., доцент	05.04.2023 р.	05.04.2023 р.
2	Хомутенко Л.І., доцент	24.04 2023 р.	24.04 2023 р.
3	Хомутенко Л.І., доцент	06.05.2023 р.	06.05.2023 р.

9. Дата видачі завдання: «05» квітня 2023 року

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр
на тему

«РОЗВИТОК ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

здобувача Панченка Віталія Валерійовича

Основний зміст кваліфікаційної бакалаврської роботи викладено на 32 сторінках, зокрема список використаних джерел із 49 найменувань, який розміщено на 4 сторінках. Робота містить 3 рисунка та 2 таблиці.

Метою дослідження є розроблення теоретичних та методичних основ, а також практичних рекомендацій для вивчення стану ринку інформаційно-комунікаційних технологій в умовах глобальної інформатизації суспільства.

Об'єкт дослідження є ринок інформаційно-комунікаційних технологій в розрізі глобального ринку та їх втілення в Україні

Предмет дослідження є сукупність теоретичних, науково-методичних принципів та практичних рекомендацій щодо оцінки впливу інформаційних факторів на розвиток ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.

В роботі викривалися загальнонаукові методи дослідження включають: діалектичний метод пізнання та логічні та формально-логічні методи, методи порівняння, кореляції, систематизації, групування та графічного аналізу.

Теоретико-інформаційну базу дослідження становлять: законодавча база України, статистичні збірники, періодичні та монографічні видання, матеріали міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Практичне значення одержаних результатів. Наукові положення, висновки та пропозиції, які були сформульовані та обґрунтовані у магістерській роботі, можуть бути використані з метою підвищення ефективності розвитку вітчизняного ринку через використання ІКТ.

Результати апробації основних положень кваліфікаційної бакалаврської роботи опубліковані в збірнику наукових праць «Соціально-Економічні відносини в цифровому суспільстві» ISSN 2786-5819 (print); 2786-5800 (online).

Ключові слова: ринок, інформаційно-комунікаційні технологій, обладнання, програмне забезпечення, інформаційна безпека, політика, компанія.

Рік складання кваліфікаційної роботи – 2023

Рік захисту кваліфікаційної роботи – 2023.

Зміст

Вступ	7
1. Теоретичний аналіз глобального ринку ІКТ в розрізі економічних відносин	9
1.1. Поняття та ринок інформаційно-комунікаційних технологій	9
1.2 Вплив ринку інформаційно-комунікаційних технологій на світову економіку	11
1.3. Аналіз та практичні основи ІКТ	13
2. Дослідження тенденцій розвитку глобального ринку ІКТ	16
2.1 Глобалізація інформаційно-комунікаційних технологій	16
2.2. Аналіз країн походження та лідерів глобального ринку ІКТ	18
2.3. Дослідження впливу нових технологій на розвиток бізнесу та інновацій	20
3. Стратегії розвитку глобального ринку ІКТ та їх втілення в Україні.	22
3.1 Розвиток малого та середнього бізнесу у галузі ІКТ	22
3.2 Інвестиційна привабливість галузі ІКТ України для інвесторів та держав	24
Висновок	27
Перелік джерел посилання	29

Вступ

Останні дослідження та публікації підтверджують, що підвищення розвитку інформаційних технологій у світі вимагає комплексного підходу та спільних зусиль підприємств, урядів та суспільства в цілому. Проте невирішеним і тим, що потребує поглиблення, залишається питання особливостей сучасного етапу розвитку світового ринку інформаційно-комунікаційних технологій. Актуальність теми вимагає подальшого дослідження сучасних тенденцій розвитку ринку інформаційно-комунікаційних технологій.

Грунтовному аналізу та дослідженню впливу Угоди про інформаційні технології на міжнародну торгівлю ІТ присвятили свої наукові праці Андерсон М., Мохс Й. та Дреєр І. Науковці, такі як А. Кешелава, В. Буданов, В.М. Геєць, В.П. Александрова, Ю.М. Бажал, М.С. Данько та інші, висвітлюють концептуальні засади поведінки суб'єктів світового ринку ІКТ. Вагомий внесок у дослідження інноваційної діяльності на рівні підприємства та держави внесли такі науковці, як Е. Хаїрова, Т. Романенко, М. Шкода, О. Пальчук та інші. Сучасні тенденції досліджуються Е. Рудих, С. Велицький, В. Кудряшова та С. Морозова. Міжнародні організації, такі як Європейська комісія зі спостереження за інформаційними технологіями (ЕІТО), Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД), Глобальний інститут McKinsey, Міжнародний союз електрозв'язку (МСЕ), Міжнародний валютний фонд (МВФ) сприяють розвитку ринку ІКТ.

Об'єкт дослідження є ринок інформаційно-комунікаційних технологій в розрізі глобального ринку та їх втілення в Україні

Предмет дослідження є сукупність теоретичних, науково-методичних принципів та практичних рекомендацій щодо оцінки впливу інформаційних факторів на розвиток ринку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні.

Метою дослідження є розроблення теоретичних та методичних основ, а також практичних рекомендацій для вивчення стану ринку інформаційно-комунікаційних технологій в умовах глобальної інформатизації суспільства.

Завдання дослідження має декілька елементів, а саме:

- вивчити наукові теоретичні принципи, що визначають категорії "кон'юнктура ринку" та "інформаційно-комунікаційні технології";
- проаналізувати науково-методичні підходи та методи, які використовуються для вивчення впливу спеціалізованих показників розвитку інформаційно-комунікаційних технологій на внутрішній ринок;
- вивчити діяльність провідних ІТ-компаній України як основного сектора ІКТ, засновано на фінансових та операційних показниках;
- розробити набір заходів для поліпшення розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в Україні на міжнародному, національному та галузевому (підприємницькому) рівнях;

В роботі використовувалися загальнонаукові методи дослідження включають: діалектичний метод пізнання та логічні та формально-логічні методи, методи порівняння, кореляції, систематизації, групування та графічного аналізу.

Теоретико-інформаційну базу дослідження становлять: законодавча база України, статистичні збірники, періодичні та монографічні видання, матеріали міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Практичне значення одержаних результатів. Наукові положення, висновки та пропозиції, які були сформульовані та обґрунтовані у магістерській роботі, можуть бути використані з метою підвищення ефективності розвитку вітчизняного ринку через використання ІКТ.

Результати апробації основних положень кваліфікаційної бакалаврської роботи опубліковані в збірнику наукових праць «Соціально-Економічні відносини в цифровому суспільстві» ISSN 2786-5819 (print); 2786-5800 (online).

1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ІКТ В РОЗРІЗІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

1.1 Поняття та ринок інформаційно-комунікаційних технологій

Інформаційно-комунікаційні технології включають набір інструментів та методів збирання, оброблення та передавання даних з метою отримання нової якісної інформації про об'єкти, процеси та явища. Ці технології також використовуються для створення нової інформації або покращення наявної, яка аналізується або сприймається людиною для прийняття рішень та виконання певних дій.

Ринок інформаційно-комунікаційних технологій має свої особливості, такі як:

- нематеріальність кінцевого продукту або послуги, що передають якісно нову та достовірну інформацію, виконану за певний період часу та визначений просторово-часовий інтервал;
- зростання вимог користувачів до достовірності та швидкості отримання інформаційно-комунікаційних товарів або послуг;

Ринок інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) складається з двох взаємопов'язаних секторів - телекомунікаційної галузі (ТК) та галузі інформаційних технологій (ІТ), які можуть бути розглянуті як окремі ринки. [13].

Формування інформаційного суспільства базується на двох основних складових: інформації та знаннях, а також інформаційних технологіях. Однак, це реалізується лише за умови наявності цілеспрямованої інформаційної політики країни, що визначається урядом. Саме ці фактори є необхідними для розвитку країни в умовах сучасної глобалізації світу. Оскільки роль інформації зростає, появляються нові поняття, такі як інформаційне суспільство, інформатизація, інформаційна індустрія, інформаційні продукти та послуги, інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) та інші. Деякі з цих понять відображають соціальні

аспекти і проблеми, тоді як інші більше пов'язані з технічними аспектами. [6, с.24].

Інформаційно-комунікаційні технології охоплюють сукупність технічних засобів та методів збору, обробки та передачі інформації з метою отримання нових знань про об'єкти, процеси та явища.

Головна мета цих технологій полягає у створенні або перетворенні інформації для подальшого аналізу або покращеного сприйняття людиною, а також для прийняття на її основі рішень про виконання певних дій.

З історії розвитку ринку інформаційних технологій випливає, що раніше цей ринок демонстрував значний ріст, але останнім часом темпи знизилися, і експерти прогнозують, що ця тенденція буде тривати ще деякий час. У порівнянні з періодом до 2017 року, коли ринок стабільно зростав, найближчі роки характеризуються скороченням інвестицій у нефінансові активи та нестабільністю світової економічної ситуації.

Світовий ринок інформаційних технологій включає кілька основних сегментів:

- програмне забезпечення;
- устаткування зв'язку;
- тенденції світового ІТ-ринку.
- ІТ-послуги;
- комп'ютерна техніка;

ІКТ мають глибокий вплив на прогрес і розвиток людської цивілізації. Інструменти, які використовуються в ІКТ, включають комп'ютерні програми, бази даних, комунікаційні мережі, мови програмування методів аналізу та проектування, штучний інтелект, бази знань тощо. ІКТ мають тривалий вплив майже на всі сфери людської діяльності.

1.2 Вплив ринку інформаційно-комунікаційних технологій на світову економіку

Зростаюча затребуваність та застосування ІКТ у різних сферах життя зумовлюють динамічне зростання обсягів ринку. Згідно з дослідженням, проведеним Міжнародним союзом електрозв'язку (ITU), до 2020 року більше половини населення світу мали доступ до інтернету, а кількість підключених пристроїв перевищувала 25 мільярдів (Табл. 1.1).

Таблиця 1.1 - Кількість підключених пристроїв до інтернету.

Рік	Кількість підключених пристроїв (в мільярдах)
2005	1
2010	2
2015	3.2
2022	4.8

Джерело: сформовано автором на основі [11]

Наведені показники свідчать про значний вплив ІКТ на глобальну економіку. Важливо відзначити, що зростання ринку ІКТ також відображається у його частці у ВВП різних країн та регіонів. Наприклад, за даними Світового банку, у 2019 році частка сектору інформаційних технологій у ВВП розвинених країн становила в середньому близько 6%, а в деяких країнах, таких як Сполучені Штати та Південна Корея, ця цифра сягала 10% і вище [12]. Такий значний внесок ІКТ в економіку підкреслює його важливість та вплив на світовий рівень.

Розвиток ринку ІКТ не тільки сприяє збільшенню ВВП, а й створює нові робочі місця та стимулює економічне зростання. Згідно з дослідженням Міжнародного союзу електрозв'язку, у 2020 році ІКТ-сектор забезпечував понад 120 мільйонів робочих місць у світі [11]. Це відкриває можливості для розвитку талановитих фахівців та підвищення рівня зайнятості.

Більше того, розвиток ІКТ стимулює інновації та створення нових підприємств. Взаємодія між ІКТ-сектором та іншими галузями економіки, такими

як виробництво, фінанси та охорона здоров'я, сприяє народженню нових ідей та продуктів, які у свою чергу сприяють економічному зростанню.

ІКТ відіграють важливу роль у підвищенні ефективності бізнес-процесів та конкурентоспроможності компаній. Впровадження сучасних інформаційних систем та технологій дозволяє автоматизувати велику кількість завдань, скорочуючи тимчасові та фінансові витрати. Наприклад, впровадження систем управління відносинами з клієнтами (CRM) або систем електронної комерції (e-commerce) дозволяє підвищити ефективність продажів та покращити обслуговування клієнтів.

Крім того, ІКТ сприяють розширенню кордонів ринку та збільшенню конкуренції. Завдяки можливостям електронної комерції, компанії отримують доступ до нових ринків та клієнтів у міжнародному масштабі. Це сприяє збільшенню вибору для споживачів та стимулює конкуренцію між компаніями, що у свою чергу сприяє інноваціям та підвищенню якості товарів та послуг.

Цифрова трансформація охоплює широкий спектр галузей економіки, включаючи виробництво, фінанси, торгівлю, охорону здоров'я та багато інших. Застосування ІКТ дозволяє автоматизувати процеси, підвищувати ефективність та якість продукції, покращувати комунікації та взаємодію між учасниками ринку. В результаті цифрової трансформації галузей економіки спостерігається збільшення продуктивності, скорочення витрат та створення нових можливостей для бізнесу.

Впровадження ІКТ сприяє стимулюванню інновацій, оскільки надає нові можливості для розробки та впровадження нових продуктів та послуг. Більш ефективне використання інформаційних технологій сприяє прискоренню економічного зростання та створення робочих місць у сфері високих технологій.

Взаємозв'язок між ринком ІКТ та міжнародною торгівлею також стає все більш значущим. Розвиток електронної комерції та цифрових платформ відкриває нові можливості для глобальних бізнесів, забезпечуючи їм доступ до нових ринків та клієнтів у всьому світі.

Проте, разом із позитивними аспектами, ринок ІКТ також стикається з викликами у сфері безпеки даних, цифрової приватності та кібербезпеки.

Зростання та розвиток ІКТ, що продовжується, вимагають ефективного управління ризиками та розробки відповідних політик і нормативних рамок.

1.3 Аналіз та практичні основи ІКТ

Аналіз та практичні основи ІКТ є важливим аспектом для розуміння та застосування інформаційно-комунікаційних технологій у різних сферах діяльності.

Аналіз сучасних тенденцій ІКТ включає вивчення останніх розробок та інновацій у галузі штучного інтелекту, великих даних, інтернету речей, хмарних обчислень, кібербезпеки та інших технологій. Ці технологічні прориви мають потенціал для перетворення бізнес-процесів, покращення продуктивності, оптимізації ресурсів та створення нових можливостей.

Практичні основи ІКТ включають вивчення конкретних застосувань і реалізацій ІКТ у різних галузях і сферах діяльності. Це може включати розробку та впровадження програмного забезпечення, систем управління базами даних, створення інформаційних систем, розробку веб-застосунків та інші аспекти практичного використання ІКТ [14].

Грунтуючись на проведеному аналізі та практичних засадах ІКТ, можна виявити існуючі виклики, потенціал для покращення ефективності та розробку стратегій використання ІКТ у різних сферах діяльності. Це дозволяє організаціям і бізнесам адаптуватися до технологічного середовища, що змінюється, і використовувати ІКТ як конкурентну перевагу.

У сфері охорони здоров'я, наприклад, ІКТ дозволяють розвивати електронні медичні записи, телемедицину, системи моніторингу пацієнтів та інші рішення, що сприяють підвищенню доступності та якості медичного обслуговування.

В галузі освіти, ІКТ відкривають нові можливості для віддаленого навчання, електронного навчання, інтерактивних навчальних матеріалів та персоналізованої

освіти. Вони дозволяють вчителям та студентам отримувати доступ до освітніх ресурсів та сучасних методик навчання.

У бізнес-середовищі ІКТ відіграють ключову роль в автоматизації бізнес-процесів, підвищенні ефективності роботи, скороченні витрат і поліпшенні комунікації як усередині компанії, так і з клієнтами та партнерами. Вони також забезпечують можливість аналізу даних, прогнозування трендів та прийняття обґрунтованих рішень на основі інформації.

ІКТ також проникають у міське середовище, створюючи поняття "розумного міста" (smart city). За допомогою ІКТ у містах впроваджуються системи управління транспортом, енергетикою, покращується інфраструктура, забезпечується ефективне використання ресурсів та підвищується якість життя городян[16].

Важливо, що і практичні основи ІКТ вимагають як розуміння самих технологій, а й обліку соціальних, економічних та етичних аспектів їх застосування. Необхідно звертати увагу на питання безпеки даних, конфіденційності, етичності використання ІКТ та забезпечення доступності технологій для всіх верств суспільства.

Згідно з аналізом проведеним аналітичною компанією International Data Corporation (IDC) у 2021 році, витрати на галузь інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) зросли вдвічі швидше, ніж глобальний валовий внутрішній продукт. (Рис. 1.1).

Рисунок 1.1. Динаміка зростання ринку ІКТ і світового ВВП.

Джерело: сформовано автором на основі [5]

Головними драйверами індустрії ІКТ є «прискорювачі інновацій»: Інтернет речі (Internet of Things, IoT), роботи, доповнена (AR) і віртуальна (VR) реальність, 3D-принтери, когнітивні обчислення, штучний інтелект і наступне покоління технологій інформаційної безпеки (ІБ).

2 ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ІКТ

2.1 Глобалізація інформаційно-комунікаційних технологій

Глобалізація ІКТ сприяє прискореному економічному зростанню та розвитку, створюючи нові можливості для бізнесу та інновацій. Вона дозволяє компаніям розширювати свої ринки та досягати глобальної аудиторії, а також брати участь у глобальних ланцюжках поставок. Глобалізація ІКТ також стимулює розвиток малих та середніх підприємств, створення нових робочих місць та збільшення продуктивності.

Часто ІТ включаються в поняття інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що охоплює інформаційні технології та послуги зв'язку. Це широке поняття об'єднує різноманітні технології, які використовуються для обробки, передачі та обміну інформацією. ІКТ формують структуру світового ринку, що включає в себе постачальників послуг, виробників апаратного та програмного забезпечення, телекомунікаційні компанії та інших учасників, які сприяють розвитку та використанню цих технологій. (Рис. 2.1).

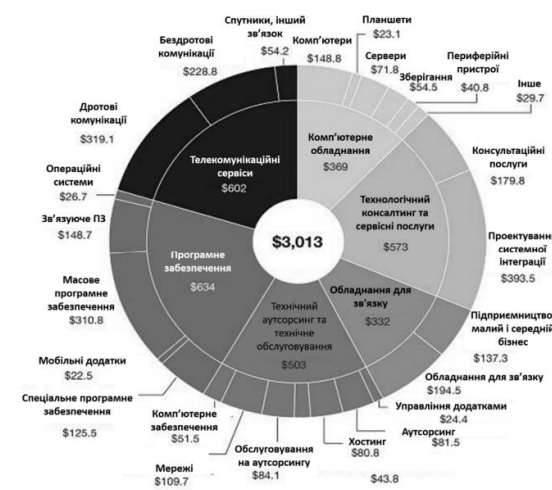

Рисунок 2.1 Структура продажу на світовому ринку ІКТ в 2019 році за сегментами, млрд дол. США [3].

Рисунок 2.1 демонструє, що основну частину продаж складають телекомунікаційні сервіси та програмне забезпечення. Відслідковуючи тенденції розвитку, ці сфери залишаються лідируючими і обсяги їх продажів лише зростають. З кожним роком суми інвестицій, а відповідно і продукти виробництва лише зростають.

В період поширення коронавірусу та переходу співробітників на роботу з дому, як наслідок, зросла потреба в хмарних сервісах та платформних IT-рішеннях, таких як агрегатори доставки та електронні майданчики. Проте, інші сегменти ринку ІКТ тимчасово знизили темпи розвитку внаслідок обмежень та економічної ситуації.

Попит на продукти та послуги, що не є першою необхідністю, зменшився, що призвело до зниження потреби в IT-інфраструктурі для підприємств, що випускають ці продукти та послуги. Через поширення COVID-19 і запровадження локдауну, автопромислові компанії, наприклад, стали менш важливі, ніж компанії, що випускають інформаційно-комунікаційну техніку та побутову електроніку. За умов переходу віддаленої роботи на навчання виробники чіпів зосередились на співпраці з компаніями, що випускають комп'ютери, смартфони, телевізори, ігрові приставки, та інші гаджети, що стали необхідними.

Під час аналізу ринку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) виявлено, що найбільше зменшилися продажі пристроїв у 2019 році, падіння становило 5,3%. Проте в 2020 і 2021 роках спостерігається зростання продажів, але рівень 2018 року не досягнутий. З іншого боку, продажі галузевого програмного забезпечення зросли протягом цього періоду. Також збільшилися витрати на засоби забезпечення безпеки, зокрема на 10,5% у 2019 році загалом і на 41,2% на протязі найближчих п'яти років на забезпечення безпеки в хмарних системах.

Паралельно значно збільшуються витрати на хмарні системи, зростання становить 17,5% у 2021 році і 15,5% у 2022 році, досягаючи 140,4 мільярди доларів США. У середньостроковій перспективі до 2024 року передбачається подвоєння витрат на хмарні технології порівняно з поточним рівнем. Варто

зазначити, що більш як половина ринку хмарних технологій належить США, і ця ситуація ймовірно залишиться незмінною у найближчому майбутньому [2].

Один із ключових аспектів глобалізації ІКТ – це розвиток міжнародних мереж зв'язку, таких як Інтернет. Глобальні мережі зв'язку забезпечують можливість швидкого та ефективного обміну інформацією між різними країнами та регіонами. Це сприяє розвитку глобальної комунікації, створенню нових форм взаємодії та співробітництва між людьми та організаціями на міжнародному рівні.

Одним із значних наслідків є розвиток цифрової економіки. Цифрова економіка охоплює різноманітні сектори, включаючи електронну комерцію, цифрові платформи, онлайн-сервіси та інші форми цифрового бізнесу. Глобалізація ІКТ сприяє розвитку та розширенню цих секторів, створенню нових можливостей для підприємництва та інновацій, а також підвищенню продуктивності та ефективності бізнес-процесів.

2.2 Аналіз країн походження та лідерів глобального ринку ІКТ

Аналіз ринку ІКТ показує, що США, Китай, Японія, Великобританія та Німеччина, як найбільші споживачі ІТ, контролюють 60% світового ринку. США є найбільшим споживачем ІТ, який складає близько третини всього ринку і є провідним постачальником ІТ на світовому ринку. Китай займає друге місце за витратами на ІТ та має один з найшвидших темпів зростання ринку, який щорічно зростає більше ніж на 8%.

Країни, що розвиваються, включаючи Бразилію, Індію та країни Азіатсько-Тихоокеанського регіону, мають двозначні щорічні темпи зростання витрат на ІТ, які перевищують щорічні темпи зростання ВВП, що свідчить про їх першочергове використання інформаційно-комунікаційних технологій для збільшення конкурентоспроможності. У країнах Західної Європи, через економічну рецесію, спостерігається уповільнення темпів зростання витрат на ІТ.

В сучасній економіці значна увага приділяється цифровим технологіям та електронному бізнесу, і компанії активно інвестують у технології для поліпшення своїх каналів поставок, електронної комерції, логістики та інших сфер.

За результатами 2019 року, найбільший ІТ-бюджет серед компаній, які інвестують у технології (обладнання, програмне забезпечення, послуги), має компанія Amazon з обсягом витрат в 13,6 млрд. доларів [5].

В основному на рейтингу присутні компанії з США, оскільки їхній післяіндустріальний розвиток ІКТ дав поштовх ринку. США є світовим лідером у виробництві послуг, які становлять майже 80% їхнього ВВП станом на 2022 р., і тільки 20% є матеріальним виробництвом. Сільське господарство вносить менше 1% до ВВП, хоча має значну частку на світовому ринку.

Система економіки США ефективна завдяки орієнтації на НТП, технічному оснащенню та впровадженню їх у виробництво. США експортує ліцензії на свої винаходи, розробки та відкриття, а також займає понад 50% інновацій розвинених країн світу. США стимулює приплив спеціалістів з інших держав та запрошує їх у свої наукові лабораторії, що сприяє їхній активній діяльності.

Структура ВВП США в залежності від приватного капіталу гармонійна та збалансована. В Україні більшість матеріальних благ надаються у сфері послуг, і зростання ринку ІКТ викликає питання про розвиток його потенціалу в країні.

В порівнянні з європейськими ринками технологій, ринок США є лідером завдяки наявності безлічі провідних високотехнологічних фірм, більш кваліфікованої та престижної ЗВО, освіти, яка відповідає потребам інноваційної економіки, більшого розвитку галузей високих технологій, високої відповідності вимогам споживачів і більшого потенціалу для збереження провідних позицій на ринку в боротьбі з Китаєм. Відмінною особливістю є те, що американські компанії практично не зазнають поглинання європейськими компаніями, а також відбуваються зворотні процеси, і держава надає істотну підтримку.

Експерти прогнозують, що до 2025 року масове впровадження інформаційних технологій принесе світовому ринку фінансовий результат у

межах від 14 трлн. до 33 трлн. доларів США, що можна порівняти зі сьогоднішнім ВВП Сполучених Штатів та Європейського Союзу разом узятими [9].

2.3 Дослідження впливу нових технологій на розвиток бізнесу та інновацій

Сучасні підприємства не можуть існувати без підтримки інформаційних технологій, які мають великий вплив на діяльність малого та середнього бізнесу і важливі для зростання економіки країни. Інформація стала незамінним ресурсом, цінним продуктом і ключовим фактором прогресу і розвитку. Інформаційні технології, зокрема Інтернет, мають значний вплив на діяльність малих та середніх підприємств, і це має важливе значення для їхнього виживання та зростання, а також для національної економіки в цілому. Успішність малого та середнього бізнесу у все більш конкурентному та глобальному середовищі в значній мірі залежить від їхньої здатності отримувати доступ до інформації як ресурсу та використовувати нові технології.

Сьогодні кожне підприємство стикається з питанням інноваційного розвитку. Використання такого типу розвитку призводить до високої конкурентоспроможності та сталого зростання. Однак в останні роки спостерігається негативна тенденція: зниження кількості інноваційних процесів. Тому важливим завданням є розроблення ефективних методів і заходів для поліпшення інноваційної діяльності в цілому.

У період індустрій 2.0 та 3.0 були введені перші інформаційні технології та початковий цифровий бізнес, які суттєво змінили спосіб життя людей. Такими прикладами є поява телеграфу, першої платіжної картки та синхронізація часу. Раніше, конкурентну перевагу в бізнесі можна було досягти шляхом підвищення якості продукту, кваліфікації персоналу та модернізації виробництва. Проте сучасне виробництво стало все більше скомодитизованим, коли передові

технології перетворюються на доступні "сировинні" компоненти для більш розвинених підприємств.

Одні з найпростіших і поширених інноваційних технологій - це системи електронного документообігу (СЕД), які дозволяють ефективно вирішувати всі завдання, пов'язані з роботою з документами. Вони включають реєстрацію та введення документів, пошук, обмін, створення звітів, архівування та управління правами доступу до документів. Використання інформаційних технологій, зокрема СЕД, здебільшого вимагає малий та середній бізнес від своїх великих замовників або постачальників [18].

Це збільшує залежність малих та середніх підприємств від цих споживачів або постачальників. В сучасному світі багато підприємств встановлюють термінали будь-якого розміру для забезпечення зв'язку зі своїми клієнтами. Однак, це може обмежити простір для маневру для самих клієнтів.

Інформаційні технології, зокрема Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ), мають різноманітний вплив на організації. Компанії та малі та середні підприємства отримують конкурентні переваги завдяки інноваційному процесу та вмінню здобувати цінність з інформації як ресурсу. Використання інформаційних технологій дозволяє створювати нові бізнес-моделі та налаштування ринку, у тому числі шляхом аутсорсингу бізнес-процесів, що дозволяє малим та середнім підприємствам отримати доступ до нових ринків та джерел конкурентних переваг.

Бізнес, який базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях, є ефективним та конкурентоспроможним, готовим до процесів євроінтеграції та виходу на міжнародні ринки. Підприємства, які отримують більшу економічну ефективність, тобто переваги від впровадження нових комунікаційних технологій, вищі за витрати, ймовірно, будуть першими, хто впроваджує ці технології.

3 СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ІКТ ТА ЇХ ВТІЛЕННЯ В УКРАЇНІ.

3.1 Розвиток малого та середнього бізнесу у галузі ІКТ

Згідно з даними державної статистики України за період з 2015 по 2022 роки, основними галузями, що формують ВВП країни, залишаються оптова та роздрібна торгівля, які становлять найбільшу частку в структурі валової доданої вартості, приблизно шосту частину. Переробна промисловість займає сьому частину ВВП. Навіть підприємства, що займаються операціями з нерухомістю та фінансовою діяльністю, перевершують сферу інформатизації та телекомунікацій у плані економічного розвитку [6].

В Україні розглядається ринок інформаційно-комунікаційних технологій як сукупність економічних, правових та інформаційних відносин, пов'язаних з купівлею-продажем інформаційних товарів та послуг.

Цей ринок є єдиним механізмом, що діє на основі загальних законів суспільного виробництва, і забезпечує повну економічну самостійність та відповідальність виробників науково-технічної продукції. Він сприяє свободі підприємництва, незалежному купівлі-продажу інформаційних ресурсів, продукції та послуг, засобів інформаційного виробництва, робочої сили, грошових коштів та цінних паперів. [4 С. 46–51].

На ринку ІКТ торгуються програмні комплекси та технічне обладнання, які допомагають покупцям управляти інформацією. Фізичні та юридичні особи є споживачами, оскільки вони мають потребу у використанні інформаційних технологій для обробки великих масивів накопиченої інформації та зменшення залежності від паперової документації.

Відповідно до Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» були встановлені завдання, цілі розвитку, напрями національної політики розвитку ринку ІКТ

та представлені організаційно-правові основи розвитку інформаційного суспільства в Україні [7].

В умовах війни в Україні інформаційні технології стали, можна сказати, єдиною галуззю економіки, яка продовжує активно розвиватись, створювати нові робочі місця, запускати нові проєкти та привертати інвестиції. Незважаючи на те, що повномасштабна війна впливає на всі сфери економіки, сфера ІТ продовжує бути опорою для України і, можливо, у майбутньому стане одним з основних чинників розвитку.

Сфера ІТ в Україні не тільки активно сприяє розвитку економіки, але також грає важливу роль в підтримці військових сил. Сучасна Україна веде першу цифрову війну, де не лише автомати та танки є засобами на полі бою, але також дані та технології, які мають вирішальне значення. Інноваційні розробки українських ІТ-спеціалістів допомагають зберегти життя військових та наближають нас до перемоги.

Протягом перших десяти місяців 2022 року, галузь інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в Україні відзначилась зростанням, що призвело до доходу в економіку країни \$6 млрд експортної виручки. Це на 10% більше, ніж у відповідному періоді 2021 року. Частка експорту ІТ-послуг у ВВП збільшилась на 51% і становить 5,4%, а експорт послуг зріс на 24% і складає 47%, що приблизно рівняється половині загального обсягу експорту. [10].

Хоча нормативно-правова база для розвитку ринку ІКТ не є ідеальною, ринок все ж розвивається. Для оцінки стану цього ринку було проаналізовано як офіційні, так і неофіційні джерела інформації. Проте під час аналізу виявилось, що отримані результати неоднакові та характеризуються критеріями "невідповідність" та "суперечність".

Зазначимо, що при цьому кількість малих підприємств (підприємців) на кінець 2022 року становила 5755 компаній, що на 4074 компаній більше ніж великих підприємств (більш 250 фахівців), кількість яких варіюється у межах 1681 [8].

Додатковий аналіз використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах виявив, що розвиток ринку ІКТ відбувається завдяки активній участі малих підприємств, які мають до 50 співробітників.

3.2 Інвестиційна привабливість галузі ІКТ України для інвесторів та держав

Україна має розвинену ІТ-інфраструктуру, що включає ІТ-парки, технопарки, інноваційні центри та інші технологічні класи. Наявність такої інфраструктури створює сприятливі умови для розміщення інвестиційних проектів в галузі ІКТ. За даними Української асоціації програмного забезпечення (UAP) та ІТ-асоціації "ІТ-Україна", у країні працює близько 200 тисяч ІТ-фахівців, що становить один з найбільших показників у Центрально-Східній Європі.

Один із головних показників інвестиційної привабливості галузі ІКТ - обсяги прямих іноземних інвестицій (ПІІ). За останні роки спостерігається постійне зростання цього показника. Згідно з даними Національного банку України, у 2020 році обсяг ПІІ у галузь ІКТ становив \$574 млн., що є значним збільшенням порівняно з попередніми роками (див. Рисунок 3.1).

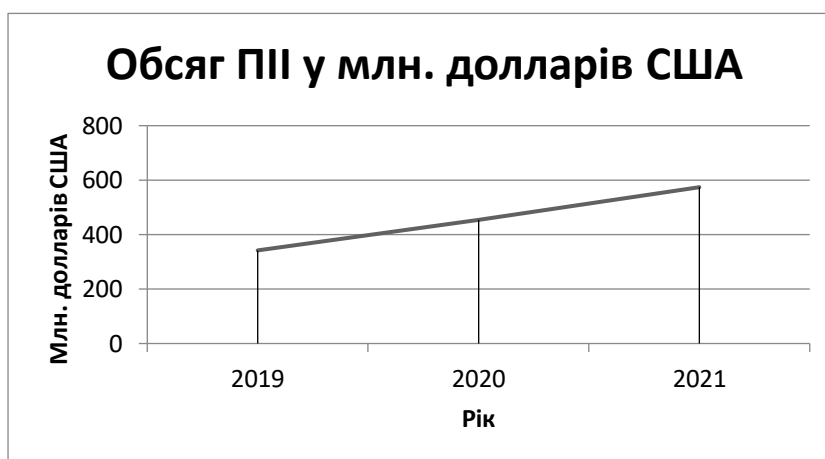

Рисунок 3.1 - Обсяг ПІІ у млн. долларів США[17].

Цей ріст обсягів ПІІ свідчить про зростаючий інтерес іноземних інвесторів до української галузі ІКТ. Таке підвищення інвестицій може бути пов'язане зі змінами в законодавстві та підтримкою держави, спрямованою на розвиток галузі.

Українська держава також активно підтримує розвиток галузі ІКТ шляхом прийняття відповідного законодавства та створення спеціальних програм та фондів підтримки інноваційних проектів. Наприклад, програма "Дія" сприяє розвитку стартап-екосистеми та надає фінансову та інфраструктурну підтримку для інноваційних проектів.

Загалом, інвестиційна привабливість галузі ІКТ України підтверджується зростанням обсягів прямих іноземних інвестицій, наявністю розвиненої ІТ-інфраструктури та високою кваліфікацією кадрів. Підтримка держави є важливим фактором, що сприяє подальшому розвитку галузі та привертанню інвестицій.

Основними метою цифрового розвитку України є наступне: прискорення економічного зростання та привабливість інвестицій; перетворення секторів економіки у конкурентоспроможні та ефективні; технологічна та цифрова модернізація промисловості та створення високотехнологічних виробництв; забезпечення доступності для всіх громадян переваг та можливостей цифрового світу; розвиток людського потенціалу, просування цифрових індустрій та розвиток цифрового підприємництва. [16].

Ефективна регуляторна політика є важливою умовою для позитивного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Прискорення поширення ІКТ ґрунтується на кроках, які вживаються у рамках макроекономічної політики, включаючи такі основні напрямки: встановлення та поліпшення нормативно-правової бази, включення комплексу заходів щодо розвитку ІКТ до національних цільових програм; розширення і вдосконалення інформаційної інфраструктури для забезпечення широкого доступу та зниження вартості послуг Інтернету; забезпечення безпеки інформації; підтримка науково-дослідної та розвідувальної діяльності в галузі ІКТ; сприяння інвестиціям у виробництво та поширення ІКТ у державному, приватному секторі та серед населення; підготовка кваліфікованих фахівців у сфері ІКТ.

Усвідомлення та реалізація цих напрямків допомагають створити сприятливе середовище для розвитку ІКТ, забезпечують широку доступність цифрових технологій, сприяють економічному зростанню та стимулюють інновації в цій сфері.

Для досягнення належної стратегії розвитку нового цифрового суспільства та сталого соціально-економічного зростання необхідно враховувати перспективні та тривалі тенденції розвитку цивілізації. Особлива увага повинна бути приділена ролі та потребам людини в цьому процесі.

Висновки

У сучасній економіці ринок високих технологій відіграє важливу роль у зростанні світової економіки та окремих країн. На ньому спостерігається кілька тенденцій, зокрема збільшення попиту на ІТ-послуги та перетворення програмно-апаратного комплексу на додаток до цих послуг. Також все більше компаній переходять на глобальну модель надання ІТ-послуг, де розробники та експлуатуючі компанії можуть знаходитись далеко від клієнта, а взаємодія відбувається за допомогою каналів зв'язку. Крім того, зниження витрат на ринку ІКТ досягається завдяки залученню ІТ-фахівців з країн, що розвиваються, в країни з високим рівнем економічного розвитку.

Впровадження інформаційних технологій має значний потенціал у покращенні каналів поставок, електронної комерції, логістики та інших сфер бізнесу. Прогнозується, що до 2025 року світовий ринок ІТ може принести фінансовий результат у межах від 14 трлн. до 33 трлн. доларів США, що підкреслює важливість цифрових технологій у сучасній економіці.

Згідно з проведеними дослідженнями, ринок ІКТ в Україні відчуває ілюзію активного зростання та є на початковому етапі свого розвитку. Розвиток цього ринку зараз забезпечується головним чином малими підприємствами, які мають обмежені можливості щодо наявності достатнього ресурсного потенціалу, але їх замовлення на ІКТ-послуги зростають завдяки укладанню угод про аутсорсинг з міжнародними компаніями.

Інвестиційна привабливість галузі ІКТ в Україні для інвесторів та держави є значною і підтверджується кількома факторами. Перш за все, Україна має розвинену ІТ-інфраструктуру, яка включає ІТ-парки, технопарки, інноваційні центри та інші технологічні класи. Це створює сприятливі умови для розміщення інвестиційних проектів в галузі ІКТ.

Другий важливий фактор - наявність висококваліфікованих кадрів. За даними Української асоціації програмного забезпечення та ІТ-асоціації "ІТ-

Україна", у країні працює близько 200 тисяч ІТ-фахівців, що є одним з найбільших показників у Центрально-Східній Європі. Це забезпечує наявність високоякісних ресурсів для реалізації інвестиційних проектів.

Отже, проведений аналіз сучасних тенденцій на ринку ІКТ дозволяє передбачити, що розвиток світового ринку ІТ-послуг буде найшвидшим в Китаї. Проблемою на ринку ІКТ є зниження обсягу інвестування, що гальмує розвиток сегменту обладнання та програмного забезпечення. Вирішення цієї проблеми у майбутньому призведе до активного розвитку даного сегменту.

Список використаних джерел

1. Сакалош Т.В. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій: інновації та кризові явища. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2006. № 3. С. 260–266.
2. ИКТ мировой рынок. URL: <https://www.tadviser.ru/index.php> (дата звернення: 29.01.2023).
3. Forrester Research. URL : <https://www.forrester.com/Home/0,3257,1,FF.html>.
4. Тарасова К.І. Ринок інформаційно-комунікаційних технологій у системі національного господарства. Інфраструктура ринку. 2018. Випуск 16. С. 46–51.
5. The Wall Street Journal, International Data Corp. (IDC).
6. Виноградова О.В., Євтушенко Н.О., Крижко О.В. Діагностика проблем маркетингової взаємодії телекомунікаційних підприємств України на державному та галузевому рівнях. Науковий економічний журнал «ІНТЕЛЕКТ ХХІ», Київ, НУХТ, ГО «Інститут проблем конкуренції», 2019. № 1. С. 18–24.
7. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 09.01.2007 р. № 537-V. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2007. № 12. ст. 102.
8. Informatsiyne suspil'stvo (2018). Vykorystannya informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy na pidpryyemstvakh. Informatsiyne suspil'stvo [The use of information and communication technologies in enterprises]. Derzhstat. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
9. Исследование McKinsey: Прорывные технологии: достижения, которые изменят жизнь, бизнес и мировую экономику. Центр гуманитарных технологий. URL: <http://gtmarket.ru/news/2013/05/28/5962>
10. IT під час війни: виклики, досягнення, перспективи URL : <https://interfax.com.ua/news/blog/881572.html>
11. Міжнародна спілка електрозв'язку (ITU). (2020). Measuring digital development: Facts and figures 2020. URL: [<https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=365&language=uk>]

12. Всесвітній банк. (2020). Information and Communication Technology (ICT) Sector. URL: [<https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>]
13. Струтинська І. Інформаційні технології організації бізнесу – імператив інноваційного розвитку бізнесструктур. Галицький економічний вісник. 2018. № 2. С. 40–49.
14. Топорков О. Роль інновацій у розвитку малих та середніх підприємств. International relations, part «economic sciences». 2020. № 22. С. 12.
15. Хомутенко Л.І. Розробка стратегії конкурентоспроможності компанії при виході на міжнародний ринок / Л.І. Хомутенко, О.С. Хмелик // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, 2015. – Вип. 14. – С.181-185.
16. Gartner, Inc. (2022). Gartner Top 10 Strategic Technology Trends for 2022. Retrieved from <https://www.gartner.com/smarterwithgartner/gartner-top-10-strategic-technology-trends-for-2022/>
17. Deloitte. (2022). Tech Trends 2022. Retrieved from <https://www2.deloitte.com/global/en/pages/about-deloitte/articles/tech-trends.html>
18. The Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE). (2021). IEEE Xplore Digital Library. Retrieved from <https://ieeexplore.ieee.org/>
19. Castells, M. (2010). The Rise of the Network Society: The Information Age: Economy, Society, and Culture. Wiley-Blackwell.
20. World Bank. (2016). World Development Report 2016: Digital Dividends. Washington, DC: World Bank.
21. UNCTAD. (2019). Information Economy Report 2019: E-commerce and Development Dimensions. United Nations.
22. Kelly, K. (2016). The Inevitable: Understanding the 12 Technological Forces That Will Shape Our Future. Penguin Books.
23. Rifkin, J. (2014). The Zero Marginal Cost Society: The Internet of Things, the Collaborative Commons, and the Eclipse of Capitalism. St. Martin's Press.
24. McAfee, A., & Brynjolfsson, E. (2017). Machine, Platform, Crowd: Harnessing Our Digital Future. W. W. Norton & Company.

25. Porter, M. E., & Heppelmann, J. E. (2014). How smart, connected products are transforming competition. *Harvard Business Review*.
26. Bughin, J., & Manyika, J. (2016). The rise of the platform economy. *McKinsey Quarterly*.
27. Arthur, C. (2015). *The second machine age: Work, progress, and prosperity in a time of brilliant technologies*. W. W. Norton & Company.
28. Gubbi, J., Buyya, R., Marusic, S., & Palaniswami, M. (2013). Internet of Things (IoT): A vision, architectural elements, and future directions. *Future generation computer systems*, 29(7), 1645-1660.
29. Kagermann, H., Lukas, W. E., & Wahlster, W. (2013). *Industrie 4.0: Mit dem Internet der Dinge auf dem Weg zur 4. industriellen Revolution*. VDI nachrichten.
30. Wamba, S. F., Gunasekaran, A., Akter, S., Ren, S. J. F., Dubey, R., & Childe, S. J. (2017). Big data analytics and firm performance: Effects of dynamic capabilities. *Journal of Business Research*, 70, 356-365.
31. Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). *The second machine age: Work, progress, and prosperity in a time of brilliant technologies*. W. W. Norton & Company.
32. OECD. (2019). *Digital Economy Outlook 2019*. OECD Publishing.
33. UNCTAD. (2020). *Information Economy Report 2020: Digitalization, Trade and Development*. United Nations Conference on Trade and Development.
34. World Economic Forum. (2020). *The Global Information Technology Report 2020*. World Economic Forum.
35. ITU Telecommunication Development Bureau. (2019). *Measuring Digital Development: Facts and Figures 2019*. International Telecommunication Union.
36. European Commission. (2020). *Shaping Europe's Digital Future: European Commission Strategy*. European Commission.
37. Accenture. (2019). *Technology Vision 2019: The Post-Digital Era Is Upon Us*. Accenture.
38. Gartner. (2021). *Gartner Top Strategic Technology Trends for 2021*. Gartner.
39. Cisco. (2020). *Cisco Annual Internet Report (2018–2023)*. Cisco Systems.

40. McKinsey Global Institute. (2017). A Future that Works: Automation, Employment, and Productivity. McKinsey & Company.
41. World Economic Forum. (2018). The Future of Jobs Report 2018. World Economic Forum.
42. Dell Technologies. (2020). Realizing 2030: A Divided Vision of the Future. Dell Technologies.
43. International Data Corporation (IDC). (2021). Worldwide IT Industry 2021 Predictions. IDC.
44. International Energy Agency. (2020). Digitalization and Energy. International Energy Agency.
45. United Nations. (2019). World Economic Situation and Prospects 2019. United Nations.
46. PwC. (2021). Global Entertainment & Media Outlook 2021-2025. PwC.
47. Deloitte. (2020). Technology, Media & Telecommunications Predictions 2020. Deloitte.
48. Domashenko M.D, Kotenko O.O., Shkola V. Yu, Kasianenko T., Khomutenko L.I. Anti-crisis management of international investments in energy-efficiency, resource-saving and clean technologies // International Journal of Ecological Economics and Statistics, issue No. 4, Vol. 41, 2020 vol. – P. 71-81.<http://www.ceser.in/ceserp/index.php/ijeec/article/view/6627>.
49. Alex Plastun, Inna Makarenko, Lyudmila Khomutenko, Oksana Osetrova and Pavlo Shcherbakov (2020). SDGs and ESG disclosure regulation: is there an impact? Evidence from Top-50 world economies. Problems and Perspectives in Management, 18(2), 231-245. doi:10.21511/ppm.18(2).2020.20.